

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

An de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00

Datum	13 november 2007
Ons kenmerk	5515798
Uw kenmerk	2070801730
Bijlage(n)	1
Onderwerp	Kamervragen over ondernemer die inbreker vloerde en voor de rechter moet komen

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

In antwoord op uw brief van 9 oktober 2007 deel ik u mede dat de vragen van het lid Teeven (VVD) van uw Kamer over een ondernemer die een inbreker vloerde en voor de rechter moet komen, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie,

Antwoorden van de minister van Justitie op vragen van het lid Teeven (VVD) over ondernemer die inbreker vloerde en voor de rechter moet komen (2070801730, ingezonden 8 oktober 2007)

Vraag 1

Kent u het artikel 'Middenstander die inbreker vloerde vandaag voor de rechter'?

1)

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u van mening dat de in het artikel geschetste situatie, waarin mensen die hun goederen verdedigen of ingrijpen bij huisvredebreuk door een bekende draaideurcrimineel voor de rechter moeten verschijnen, een onwenselijke is? Zo neen, waarom niet?

Vraag 3

Kunt u nader inzicht verschaffen in de reikwijdte van het recht op noodweer en de mogelijkheden van zelfverdediging?

Antwoord 2 en 3

Iedereen mag zichzelf of zijn goederen verdedigen. Bij deze verdediging kan het voorkomen dat strafbare feiten worden gepleegd. In artikel 41 van het Wetboek van Strafrecht wordt strafbaarheid uitgesloten indien de betrokkene gehandeld heeft uit noodweer of noodweer-exces. Bij de beoordeling van de vraag of een geslaagd beroep kan worden gedaan op noodweer, wordt bezien of het strafbare feit is gepleegd ter verdediging van het eigen of andermans lichaam, eerbaarheid of goed. Deze verdediging dient noodzakelijk te zijn geweest en er moet sprake zijn geweest van een ogenblikkelijke (acute) en niet wettelijk toegestane aanval. Indien aan deze vereisten is voldaan komt strafbaarheid te vervallen. Worden de grenzen van de noodzakelijke verdediging overschreden en is dat het onmiddellijk gevolg geweest van een hevige gemoedstoestand, dan zou er sprake kunnen zijn van de strafuitsluitingsgrond noodweer-exces als bedoeld in artikel 41, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht. Het hangt van de omstandigheden van het geval af of een geslaagd beroep kan worden gaan op noodweer-exces.

Indien het vermoeden bestaat dat iemand bij de verdediging van lijf, eerbaarheid of goed een strafbaar feit heeft gepleegd en de grenzen van het toelaatbare heeft overschreden door niet te handelen binnen de grenzen van artikel 41 van het Wetboek van Strafrecht (noodweer of noodweer-exces), kan het openbaar ministerie besluiten de zaak aan de rechter voor te leggen.

In de door de vragensteller bedoelde strafzaak is het openbaar ministerie na bestudering van de feiten tot het oordeel gekomen dat de verdachte disproportioneel zou hebben gehandeld bij de aanhouding van de inbreker.

In de zaak die aanleiding was voor de onderhavige vragen, is het OM van oordeel dat de bewoner te ver is gegaan en dat hij de grenzen van proportionaliteit en subsidiariteit heeft overschreden. Naar de mening van het OM rechtvaardigde het doel (het aanhouden van de inbreker om hem aan de politie over te dragen) niet het door de verdachte toegepaste geweld.

De rechtbank te Almelo heeft op vrijdag 19 oktober 2007 uitspraak gedaan in deze zaak. De poging tot toebrengen zwaar lichamelijk letsel door de verdachte aan de inbreker is bewezen verklaard, maar het beroep van de verdachte op noodweer is gehonoreerd, zodat de verdachte is ontslagen van alle rechtsvervolging ter zake van de poging toebrengen zwaar lichamelijk letsel. Overigens is de verdachte wel veroordeeld voor het dragen van een honkbalknuppel in strijd met de Wet Wapens en Munitie.

Over de feitelijke toedracht van de zaak verschillen de verklaringen van de verdachte en het slachtoffer aanzienlijk. De rechtbank en het openbaar ministerie verschillen van mening over de betrouwbaarheid van de afzonderlijke verklaringen.

De bestaande verschillen van inzicht zullen in hoger beroep ter beoordeling worden voorgelegd aan het gerechtshof.

Vraag 4

Kunt u inzichtelijk maken in welke gevallen personen die zich verdedigen en beroep doen op noodweer in voorlopige hechtenis worden gesteld, al dan niet worden veroordeeld en hoe lang de strafprocedure, ongeacht de afloop, doorgaans duurt?

Antwoord 4

Nee. In het registratiesysteem van het openbaar ministerie (Compas) staan geen verweren, zoals noodweer, geregistreerd.

Vraag 5

Bent u van mening dat mensen niet in alle gevallen zouden moeten vluchten, maar ook een recht hebben om voor hun of een anderms goed, lijf, eerbaarheid op te komen en tot verdediging over te gaan?

Antwoord 5

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar het antwoord op vraag 3.

Vraag 6

Bent u van mening dat inbreuk op rechten, zoals in het geval van huisvredebreuk of lokaalvredebreuk (een winkel), ook een rechtvaardigingsgrond zouden moeten opleveren bij verdediging van die rechten?

Antwoord 6

In artikel 41 van het Wetboek van Strafrecht zijn lijf, eerbaarheid en goed beschermd. Uit het arrest van de Hoge Raad van 14 april 1998 (NJ 1998, 662) blijkt dat de verdediging van een recht (bijvoorbeeld het recht op huisvrede) als zodanig niet valt onder de termen 'lijf, eerbaarheid of goed'. Indien bij verdediging van huisvrede of lokaalvrede een strafbaar feit wordt gepleegd kan geen beroep worden gedaan op noodweer of noodweer-exces. Een (onderdeel van een) huis als zodanig kan overigens wel onder het begrip 'goed' vallen.

Vraag 7

Ziet u aanleiding het handelen van politie en justitie in gevallen waarbij direct duidelijk is dat het een 'noodweer situatie' betreft, nader te onderzoeken om (vaker) te voorkomen dat iemand die op komt voor zijn veiligheid, zaken of rechten door een lange procedure financiële en immateriële schade ondervindt?

Vraag 8

Bent u bereid te overwegen in de wet het recht op zelfverdediging te verduidelijken en ook te verankeren?

Antwoord 7 en 8

Van de strafzaken waarin een beroep op noodweer wordt gedaan, wordt een inventarisatie gemaakt. Aan de hand daarvan zal ik beoordelen of behoefte bestaat aan verduidelijking van het vervolgingsbeleid.

Dit werpt mogelijk ook nader zicht op de behoefte aan wetswijziging.

